

مطالعات مدیریت راهبردی

شماره ۳۷ - بهار ۱۳۹۸

صص ۲۰۰-۱۷۷

تبیین الگوی عوامل اثرگذار بر جاری‌سازی راهبرد در سازمان‌ها

علیرضا پیرعلی^{*}، محمد تقی امینی^{**}، محمد مهدی پرهیزگار^{***}،

علی نوروزی مبارکه^{****}

چکیده

اگرچه تدوین راهبرد برای پیشبرد اهداف یک سازمان ضروری است، اما مهم‌تر از آن وجود هماهنگی بین عناصر سازمان به منظور اجرای موفقیت‌آمیز راهبردهای مدون شده است. جاری‌سازی راهبرد در شریان‌های سازمان، فرآیندی است که طی آن همه بخش‌های تشکیل دهنده یک کل برای دستیابی به هدف مشترک ترکیب می‌شوند. این مهم، به ویژه در صنعت بیمه که زمینه گسترش فعالیت‌های تولیدی و خدماتی را فراهم می‌سازد؛ از اهمیت بیشتری برخوردار است. مطالعه حاضر بر آن است تا به تبیین عوامل اثرگذار بر جاری‌سازی راهبرد در سازمان‌ها بپردازد. جامعه آماری مورد مطالعه، مشتمل از مدیران و کارشناسان شرکت‌های بیمه ایران، آسیا و معلم در شهر شیراز است که حجم نمونه آن بر اساس فرمول کوکران ۲۷۱ نفر تعیین گردید. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه است که روایی آن با استفاده از روش تحلیل عاملی تأییدی و پایایی آن با بهره‌گیری از ضریب الگای کرونباخ به محاسبه شد. در ادامه مدل مفهومی پیشنهادی پژوهش با استفاده از مدل معادلات ساختاری مورد آزمون قرار گرفت. نتایج حاصله مؤید مثبت و معنادار بودن روابط بین متغیرهای پژوهش هستند. بنابراین می‌توان بیان داشت که روابط در نظر گرفته شده در مدل درست و منطقی بوده و مدل ارائه شده تائید می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: جاری‌سازی راهبرد؛ همسویی راهبردی؛ ارتقای سازمان؛ صنعت بیمه

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۶/۱۵، تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۱/۱۷

این مقاله از رساله دکتری نویسنده اول، در دانشگاه پیام نور تهران استخراج شده است.

* دانشجوی دکتری، دانشگاه پیام نور، تهران (نویسنده مسئول)

Email: Pirali@pnu.ac.ir

** استاد، دانشگاه پیام نور، تهران

*** دانشیار، دانشگاه پیام نور، تهران

**** استادیار، دانشگاه پیام نور، کیش

۱. مقدمه

تلاش‌های پژوهش‌هایی در دهه‌های مختلف سبب پدید آمدن ابزارها و مدل‌های متنوع و متعدد برای تدوین و طراحی راهبرد و در نتیجه بهبود کیفیت راهبردسازی در سازمان شده است [۱۸]. با این وجود باید در نظر داشت که مدیریت راهبردی فرآیندی پویاست که با طراحی و تبیین مجموعه‌ای از گزاره‌ها به پایان نمی‌رسد و کیفیت راهبردهای تدوین شده نمی‌تواند به تنها موفقیت سازمان را تضمین کند. علاوه بر این نرخ بالای شکست در دست‌یابی به چشم‌اندازها و اهداف راهبردی یکی از اصلی‌ترین چالش‌های پیش روی مدیران در صنایع گوناگون است [۱۴]. با این حال امروزه بسیاری از مدیران موفق می‌دانند که راهبرد، نمایانگر خط شروع است و تنها اجرای درست راهبردهاست که قادر است آن‌ها را به خط پایان و موفقیت در تحقق راهبرد نزدیک نماید. از این رو پژوهشگران بر این باورند که اصولاً چالش اساسی مدیریت راهبردی بیش از مرحله تدوین در اجرای راهبردها نهفته است، زیرا؛ اجرای راهبرد مرحله تبدیل حرف به عمل است و این امر به لحاظ گستردگی ابعاد کار و تعدد عوامل بازدارنده، از پیچیده‌ترین و ارزشمندترین قابلیت‌های سازمانی بهشمار می‌آید. بنابراین؛ در فقدان چنین مهارتی، فرآیندهای متنوع و جذاب برنامهریزی راهبردی در حد یک بازی فکری تنزل می‌یابند، چراکه راهبردها بدون پیاده شدن، قادر به تغییر وضع سازمان نیستند، این نظریه در سال ۲۰۰۵ مطرح شده است [۹].

بر اساس مطالعات متعددی که روی مباحث مرتبط با اجرا انجام گردیده است، یکی از دلایل عدم موفقیت و راکد ماندن برنامه‌های راهبردی، فقدان الگو و نداشتن دید جامع به اجرایی شده برنامه‌های راهبردی است. از دیگر دلایل شکست راهبردها در صحنه عمل، وجود شکاف میان لایه‌ی راهبردی و لایه‌ی عملیاتی در سازمان‌ها است. همین امر سبب می‌شود تا در حالی که راهبردهای بسیار ارزشمند و قابلی به صورت مکتوب روی کاغذ نگاشته شده‌اند، تصمیمات و برنامه‌های اجرایی بی‌توجه به راهبردهای تدوین شده طراحی و اجرا شوند [۸]. این مهم میان ضرورت دستیابی به یک ساز و کار مناسب برای تبدیل راهبردها به برنامه‌ها و اهداف عملیاتی و به تعییری جاری‌سازی راهبردهای تدوین شده در رگ‌ها و شریان‌های سازمان است. این در حالی است که یکی از عمدترين نقاط ضعف مدل‌های پیاده‌سازی برنامه‌های راهبردی سازمانی، قابلیت تعمیم‌پذیری آن‌ها است. از سوی دیگر، تعدد عوامل تأثیرگذار بر پیاده‌سازی استراتژی و پیچیدگی روابط میان این عوامل سبب می‌شود تا طراحی مدل‌های جامع از کارایی در سطح قابل قبول برخوردار نباشد، به همین دلیل لازم است تا طراحی مدل‌های پیاده‌سازی استراتژی با در نظر گرفتن رویکردهای خاص همچون رویکرد تلفیقی مورد نظر قرار بگیرند [۳۹]. از این رو؛ پرسش اصلی این پژوهش آن است که الگوی مناسب جاری‌سازی راهبرد در شرکت‌های بیمه چیست؟ عوامل مؤثر بر جاری راهبردها در شرکت‌های بیمه کدامند؟

۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

جاری‌سازی راهبرد فرایند پیچیده، تکراری و پویایی است که از مجموعه‌ای از تصمیمات و فعالیت‌ها که توسط مدیران و کارکنان اجرا می‌شوند و تحت تأثیر تعدادی عوامل درون و برون سازمانی قرار دارند، تشکیل شده است. ریشه‌ی مطالعه در خصوص پیاده‌سازی برنامه‌های راهبردی به آغاز دهه‌ی هشتاد میلادی باز می‌گردد [۲۹]. بخش عمده‌ی پژوهش‌ها در این حیطه موضوعی، اختصاص به بررسی عوامل شکست یا موفقیت در جاری‌سازی برنامه‌های راهبردی دارد و تعداد کمی از محققان علاوه بر بررسی متغیرهای مؤثر بر جاری‌سازی استراتژی، روابط و تعامل میان متغیرها را مورد بررسی قرار داده‌اند. در خصوص مبحث جاری‌سازی (پیاده‌سازی) راهبرد در سازمان‌ها، اگر چه در گذشته موضوعات عادی و در سطح خرد، اجرا و پیاده‌سازی را یک مرحله و یک بخش از فرایند اجرای برنامه تلقی می‌کردند، لیکن؛ در حال حاضر و به ویژه در سطح کلان و ملی و همچنین پروژه‌های بزرگ با توجه به ماهیت اقدامات مربوط، نمی‌توان آن را همان مرحله اجرا دانست چرا که مفهوم پیاده‌سازی و به عبارت صحیح‌تر طرح‌ریزی پیاده‌سازی را با توجه به اهمیتی که در اجرای برنامه‌های راهبردی پیدا دارد، نمی‌توان جزئی از مراحل اجرا به حساب آورد [۱۵]. از این‌رو؛ در خصوص مبحث پیاده‌سازی راهبرد؛ اولًا باید پیاده‌سازی را در عمل و در فرآیند مدیریت راهبردی مقدم بر اجرا آورد و آن را حلقه‌ای بین تدوین راهبرد و اجرا تصور نمود و زمینه‌ساز و بستر ساز یک اجرای خوب و موفق تلقی کرد. ثانیاً، با توجه به ماهیت پیاده‌سازی که از جنس برنامه‌ریزی مقدماتی و عملیاتی است، می‌توان از اجرا که از جنس اقدام عملیاتی است امری مجزا دانست و این نکته در برنامه‌ها لحاظ نمود. زیرا؛ هر چه برنامه در سطح کمی و کیفی بالاتر باشد مهم‌تر و نمایان‌تر خواهد بود [۱۹]. فراهم ساختن مقدمات، بستر سازی و پیش برنامه‌ریزی و سرانجام برنامه‌ریزی برای اجرا برنامه راهبردی، فرآیندی است که توسط گروهی از صاحب‌نظران دانش راهبردی طرح شده است. بر این اساس جاری‌سازی (پیاده‌سازی) راهبرد در سازمان، مستلزم برنامه‌ریزی برای اقدام، تعهد به برنامه، منبع‌یابی و درگیرنمودن همه اعضای با راهبرد است. صاحب‌نظران مختلف در مورد پیاده‌سازی راهبرد در سازمان و فرآیند آن، نظرات متفاوتی را ذکر کرده‌اند، برای مثال هانگر و ویلن در سال ۲۰۰۱ سازمان‌دهی را به دو بخش سازمان‌دهی برای اقدام؛ و رهبری و مدیریت فرهنگ تقسیم کرده‌اند و یا اینکه پیرس و راینسون در سال ۲۰۰۵ جاری‌سازی راهبرد را به دو بخش عملیاتی کردن راهبرد (تدوین راهبرد کارکردی) و نهادینه کردن راهبرد (بستر سازی برای اجرای راهبرد) تقسیم کرده‌اند.

نوبل در سال ۱۹۹۵ در بررسی عوامل اجرا، بین رویکرد ساختارگرا و رویکرد مبتنی بر فرآیند بین شخصی (رفتاری) اجرای راهبرد، تفاوت قائل شد و آن‌ها را از هم متمایز ساخت، زیرا؛ از منظر محققین ساختارگرا، ساختار سازمانی و ساز و کارهای کنترلی از عوامل مهم در اجرای راهبرد هستند،

لیکن؛ از دیدگاه محققین رفتاری عواملی چون اجماع راهبردی^۱، رفتارهای راهبردی مستقل^۲، رهبری، فرآیندهای اجرا و نهایتاً فرایندهای ارتباطی و تعاملی، از عوامل مهم در اجرای راهبرد می‌باشند. [۲۲][۴].

پتیگرو نیز معتقد است که راهبرد سازمانی به سه دسته زمینه، محتوا و فرآیند تقسیم می‌شود. منظور وی از زمینه، موقعیتی است که یک سازمان در ترکیب آن قرار دارد. زمینه سازمان‌ها خود می‌تواند به دو دسته زمینه داخلی (شامل ساختار سازمانی، فرهنگ، توزیع قدرت، منابع داخلی) و زمینه خارجی (شامل عناصر گسترده‌تری از محیط یک سازمان مانند اقتصاد، قوانین، زمینه اجتماعی و محیطی که سازمان درون آن فعالیت می‌کند)، تقسیم شود این نظریه در سال ۲۰۰۳ مطرح شده است. پتیگرو، همچنین محتوا را شامل مواردی چون منابع، ساختار، سیستم‌ها، نیروی انسانی و تاریخچه سازمانی می‌داند. او بر این عقیده است که فرآیند آخرین مرحله از مدل مفهومی اجرای راهبرد است و شامل زمینه سازمانی و محتوای راهبرد (اهداف، پیش‌فرض‌های ذهنی) هست [۴۴]. منکینز و استیبل در سال ۲۰۰۵ برای پرکردن شکاف میان طراحی و پیاده‌سازی برنامه راهبردی راهکارهایی چون ساده نگهداشت راهبرد، واقع‌گرا بودن آن، به بحث گذاشتן پیش‌فرض‌ها به جای پیش‌بینی‌ها، کاربست چارچوب محکم، یافتن زبان مشترک، بحث بر سر آرایش منابع در مراحل اولیه، مشخص کردن اولویت‌ها به‌طور شفاف، پایش عملکرد به‌طور مستمر و توسعه قابلیت‌های اجرایی پیشنهاد کرده‌اند [۱۳]. اغلب مطالعات موجود، زمینه سازمان‌ها جهت اجرای راهبردها یعنی موقعیتی که یک سازمان در متن آن قرار دارد، را به دو دسته داخلی و خارجی تقسیم نموده‌اند.

۱. زمینه داخلی؛ شامل ساختار سازمانی، فرهنگ، توزیع قدرت، منابع داخلی و غیره است.
۲. زمینه خارجی شامل عناصر گسترده‌تری از محیط یک سازمان می‌شود؛ مانند اقتصاد، قوانین، زمینه اجتماعی و محیطی که سازمان درون آن فعالیت می‌کند [۲۱].

استونیج در سال ۱۹۸۲، هربی نایک و جویس در سال ۱۹۸۴، آلبرایت و کازان جایند در سال ۱۹۸۶، ریدو و بیوکیلد در سال ۱۹۹۸ عوامل مؤثر بر اجرای راهبرد در حیطه مدیریت تدوین راهبرد، ساختار سازمانی، فرهنگ، کارکنان، ارتباطات و کنترل معرفی نموده‌اند.

الکساندر در سال ۱۹۹۱، جدسوون در سال ۱۹۹۵، میلر و دس در سال ۱۹۹۶، تامپسون و استریکلندر در سال ۱۹۹۹، در مطالعات خود، شش عامل ارزیابی محیطی، رهبری و هدایت‌پذیر و منابع انسانی را عوامل مؤثر بر اجرای راهبرد معرفی کرده‌اند [۱۷]. برایسون در سال ۱۹۹۳ و اوکیوموس در سال ۲۰۰۲ عوامل مؤثر بر اجرای راهبردها را در چهار گروه طبقه‌بندی کرده‌اند: عوامل محتوایی، عوامل زمینه‌ای عوامل فرآیندی و عوامل مربوط به نتیجه (دستاوردهی). لیتون در سال ۲۰۰۲، آلتون و آکاوالکا در سال ۲۰۰۲، فریدمن در سال ۲۰۰۳ و دوینی در سال ۲۰۰۳ در مورد

1 Strategic consensus

2 Independent strategic behaviors

اجرای راهبرد عوامل مشابه زیر را معرفی کردند ساختار و فرهنگ‌سازمانی سازمان به چشم‌انداز سازمان. برخلاف موارد فوق، چارچوب‌هایی نیز به عنوان مدل‌های خطی اجرای راهبرد مطرح شده‌اند. برای مثال در دو مدل شش مرحله‌ای کالپین و مدل ده مرحله‌ای دیف و جانسین، عوامل مشابهی مانند ساختار سازمانی، فرهنگ، برنامه‌ریزی، تخصیص منابع، ارتباطات تأکید دارند، این نظریه در سال ۲۰۱۰ مطرح شده است [۱۸]. در جدول ۱، به ذکر خلاصه‌ای از این مطالعات پرداخته شده است.

از دیگر مباحث حائز اهمیت جاری‌سازی راهبرد در سازمان، شناسایی موانع سازمانی و غلبه بر آن‌ها، به منظور دستیابی به اهداف و تحقق آرمان‌ها رسالت و مأموریت سازمان هست. اغلب نظریه‌پردازان حوزه استراتژی، اغلب در مورد موانع فرهنگی، ساختاری، عملیاتی، اطلاعاتی، مدیریتی و غیره اشتراک نظر دارد [۲۳][۱۶]. به اعتقاد آر. فرد دیوید در سال ۱۹۹۷ موانع اجرای برنامه‌ریزی راهبردی عبارتند از:

۱. انجام برنامه‌ریزی راهبردی صرفاً برای کسب کنترل در مورد تصمیم‌ها و منابع از سوی بعضی از مدیران است؛ ۲. انجام برنامه‌ریزی راهبردی صرفاً برای برآورده سازی الزامات قانونی از سوی برخی از مدیران است؛ ۳. شکست در تفہیم برنامه‌ها به کارمندان و افراد سازمان؛ ۴. نبود حمایت مدیران ارشد از فرآیند برنامه‌ریزی راهبردی؛ ۵. ناتوانی در استفاده از برنامه به عنوان استانداردی برای ارزیابی عملکرد؛ ۶. نبودن توانایی به کارگیری کارمندان کلیدی در مراحل مختلف برنامه‌ریزی راهبردی؛ ۷. رسمی بودن بیش از حد در برنامه‌ریزی به طوری که انعطاف‌پذیری و خلاقیت از بین برود [۲].

مکدونالد در سال ۱۹۹۲ عوامل زیر را مانع اجرای راهبردهای تدوین شده در سازمان‌ها می‌داند:

۱. کمبود حمایت مدیر عالی اجرایی؛ ۲. نداشتن طرح برای انجام فعالیت‌های برنامه‌ریزی؛ ۳. خصوصیت مدیریت عملیاتی؛ ۴. کمبود پشتیبانی، منابع و مهارت‌ها؛ ۵. ابهام در مورد فن‌آوری، واژگان ویژه و رویه‌ها؛ ۶. تأکید بیش از اندازه بر جزئیات در قالب برنامه غیرمعطف سالانه؛ ۷. استفاده میان بر از سهم بازار و ارقام فروش بجای استفاده از اهداف و راهبردهای بازاریابی مکتوب؛ ۸. جداسازی برنامه‌ریزی از سایر بخش‌های وظیفه‌ای در شرکت؛ ۹. شکست در ارتباط دادن برنامه‌ریزی بازاریابی با برنامه‌ریزی کلان سازمانی؛ ۱۰. تفویض برنامه‌ریزی بازاریابی به برنامه ریزان؛ ۱۱. ابهام و آشفتگی بین مفهوم بازاریابی و وظیفه بازاریابی؛ ۱۲. کمبود دانش و مهارت بازاریابی؛ ۱۳. ابهام و سردرگمی بین فرآیند برنامه‌ریزی و نتایج آن؛ ۱۴. انجام برنامه‌ریزی به خاطر برنامه‌ریزی [۴۲][۴۳].

جدول ۱. خلاصه ای از عوامل شناخته شده اثرگذار بر جاری سازی راهبرد

منبع	عوامل شناخته شده اثرگذار بر جاری سازی راهبرد
[۱۰]	عوامل مؤثر بر اجرای راهبرد را به ارتباط بین هفت عامل راهبرد، ساختار، نظام ها، سبک مدیریت، کارکنان، مهارت‌ها و ارزش‌های مشترک مرتبط دانسته اند.
[۱۲]	سه عامل ارزیابی محیطی، رهبری و هدایت پذیر و منابع انسانی را به عنوان عوامل مؤثر بر اجرای راهبرد معرفی کرده‌اند.
[۲۰]	شش عامل تأثیرگذار بر اجرای استراتژی را در یک چارچوب مفهومی تبیین کرده‌اند و معتقد‌نده تعامل میان این عوامل فرایند جاری سازی استراتژی را با خطرو روبرو می‌سازد. این شش عامل عبارتند از سبک مدیریت از بالا به پایین، استراتژی غیر واضح و اولویت‌های متعارض، تیم مدیریت، ضعف ارتباطات عمودی، ضعف هماهنگی و ضعف مهارت رهبری در سطح پایین سازمانی می‌باشند.
[۳۳]	چهار عامل کلیدی شفاف کردن و ترجیمه چشم‌انداز راهبرد، روابط و ارتباطات، برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری و بازخورد و یادگیری راهبردی را برای پیاده‌سازی موفق برنامه‌های راهبردی توصیه کرده‌اند.
[۳۶]	با جمع‌بندی عوامل تأثیرگذار بر جاری سازی استراتژی و تفکیک آن‌ها به سه گروه، محتوا: شامل جهت‌گیری راهبردی، زمینه: شامل رهبری، فرهنگ، ساختار و عدم اطمینان محیطی، فرآیند: شامل برنامه‌ریزی عملیاتی، تخصیص منابع، ارتباطات، افراد و کنترل و در نهایت عنوان می‌کند استراتژی در زمینه‌ی داخلی سازمان اجرا می‌گردد و سه عامل رهبری، ساختار و فرهنگ بر عوامل فرآیندی تأثیر می‌گذارند.
[۳۰]	در الگوی خود، بدون مشخص نمودن تعاملات میان عناصر هشت‌گانه چارچوب خود، بر وجود هماهنگی و تناسب میان استراتژی، ساختار هدفمند، منابع، ارزش‌های مشترک، سبک، کارکنان، سیستم و عملکرد راهبردی تأکید می‌کند.
[۴۰]	شامل هفت عنصر سیستم بازخور دهنده، منابع کافی، رهبری و هدایت، انگیزش کارکنان در تمامی سطوح، ارتباطات، ساختار سازمانی و فرهنگ سازمانی را برای اداره فرآیند اجرا معرفی می‌کند.
[۱۳]	پیاده‌سازی را در دو بخش بررسی می‌کنند. بخش اول را عملیاتی کردن راهبرد می‌نامند که به تدوین راهبردهای کارکرده آن احلاق می‌شود و بخش دوم را نهادینه کردن راهبرد می‌نامند که به مسائلی مانند تغییر فرهنگ، ساختار، رهبری می‌پردازد.
[۳۴]	جاری سازی استراتژی را در قالب یک فرآیند که از تدوین استراتژی آغاز شده و پس از اجرا با ارزیابی و کنترل آن ادامه می‌پابد، مورد بررسی قرار داده است. در این مدل نقش مهارت و توانایی رهبری مدیران ارشد سازمان برای برانگیختن کارکنان و مدیران سطوح مختلف و هیئت حاکم سهامداران به موازات سه مرحله‌ی تدوین، اجرا و ارزیابی استراتژی مورد توجه قرار گرفته است و موقفيت در جاری سازی برنامه‌های راهبردی مستلزم حفظ تناسب میان پنج سازه و حصول الزامات کیفی آن‌ها دانسته شده است.
[۱۹]	فرایند جاری سازی استراتژی را به سه بخش آماده‌سازی استراتژی، مدیریت تغییرات و یکپارچه‌سازی استراتژی تقسیم گردانده است و معتقد است پیاده‌سازی برنامه‌های راهبردی باید در انتهای به یکپارچگی راهبردی در سطح عمودی درون نواحی وظیفه‌ای؛ و یکپارچگی راهبردی در سطح افقی میان واحدهای گوناگون سازمانی منجر شود.
[۲۸]	در مطالعات خود عوامل زیر را شناسایی نمود: ۱. هدف‌گذاری صریح و واضح؛ ۲. روایی نظریه سیاست، اجرای آزمایشی و بازخورد؛ ۳. توافق همگانی در مورد سیاست‌ها؛ ۴. کاهش دشواری‌های فنی، تبدیل اهداف سیاست و تعریف دقیق گروه‌های هدف؛ ۵. استقلال نسبی در ارکان اجرایی؛ ۶. مشکل بودن وظایف و مسئولیت‌ها؛ ۷. وجود ارتباطات و داشتن نظام ارزیابی عملکرد؛ ۸. توجه به اوضاع اجتماعی جامعه؛ ۹. توجه به تغییرات فن‌آوری، تغییرات سیاسی؛ ۱۰. سازمان‌دهی تجهیزات اداری؛ ۱۱. منابع گروه‌های سیاسی و اقتصادی؛ ۱۲. حمایت عمومی و همسویی مدیریت دولتی؛ ۱۳. تخصیص بهینه منابع و امکانات؛ ۱۴. استفاده از ابزارهای اجرایی مناسب با

منبع	عوامل شناخته شده اثرگذار بر جاری‌سازی راهبرد
	هنجرها و ارزش‌های اجتماعی؛ ۱۵. ظرفیت‌سازی ساخت‌افزاری، نرم‌افزاری و مهارتی اجرا ۱۵. حمایت مدیران عالی.
[۳]	در پژوهش خود ساختار سازمانی همسو، فرهنگ‌سازمانی هدایتگر، نیروی انسانی توانمند، بودجه و منابع مالی مکفی، هم ترازی عمودی راهبردها، سیستم کنترلی مناسب، سیستم پاداش و تقویت را عوامل اجرایی موقوفیت‌آمیز راهبرد سازمانی بیان می‌کند.
[۱۹]	جاری‌سازی برنامه‌های راهبردی را در شش گروه دسته‌بندی نموده‌اند: ۱. پشتونه محتوایی پیاده‌سازی نقشه؛ ۲. سازمان‌دهی و تقسیم‌کار ملی برای پیاده‌سازی نقشه؛ ۳. ساختار ملی و محیط بین‌المللی پیاده‌سازی نقشه؛ ۴. شرایط زیرساختی پیاده‌سازی نقشه، ۵. الزامات راهبردی پیاده‌سازی نقشه؛ و ۶. پیامدهای پیاده‌سازی نقشه.

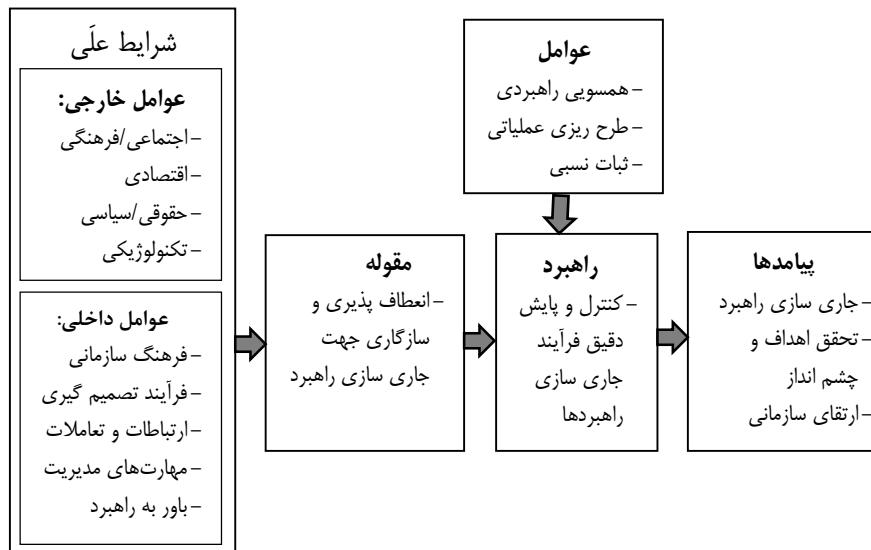
دیپ و سینکین در سال ۲۰۰۲ نیز در مطالعات خود روی موانع اجرای موقوفیت‌آمیز راهبردها، مهم‌ترین این عوامل را به شرح زیر دسته‌بندی کردند: ۱. درک ضعیف از مفهوم بازاریابی؛ ۲. کمبود یا عدم تحلیل‌های بازاریابی؛ ۳. تدوین راهبردهای بازاریابی بدون تحلیل یا صورت‌بندی برنامه‌های تاکتیکی برای آمیزه بازاریابی؛ ۴. دید بسته از محیط خارجی بازاریابی؛ ۵. ضعف در هوشمندی بازاریابی و سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت؛ ۶. اشتراک درونی ناکافی از هوشمندی بازاریابی؛ ۷. درک و حمایت ناکافی از جانب مدیریت ارشد؛ ۸. ارتباطات ضعیف داخلی بین واحدهای وظیفه‌ای؛ ۹. کم‌توجهی یا بی‌توجهی به فعالیت برنامه‌ریزی؛ ۱۰. تأثیر رویدادهای عملیاتی و سازمانی بر برنامه‌ریزی و کارکنان؛ ۱۱. فقدان اعتماد و اطمینان؛ ۱۲. فرست اندک برای تفکر جانسی (تفکر نوآورانه). برایسون نیز چهار عامل در طرح‌های راهبردی را شناسایی نموده و عنوان می‌نماید پاسخگویی به عوامل زیر می‌تواند موقوفیت در اجرای راهبردها را تضمین نمود. این نظریه در سال ۲۰۰۵ مطرح شده است.

- (۱) عامل انسانی: چگونگی ایجاد حس و تفهیم مشترک از برنامه راهبردی در منابع انسانی؛
- (۲) عامل فرآیندی: چگونگی ارائه و تعریف فرایندهای کسب و کار سازمان؛
- (۳) عامل ساختاری: چگونگی حمایت ساختار سازمان از ماهیت جمعی برنامه راهبردی؛
- (۴) عامل نهادی: تعریف مسئولیت‌های اصلی رهبران نهادی سازمان.

با توجه به آنچه بیان شد، می‌توان اذعان داشت که راهبرد، فرآیندی پویا، تکرار شونده و پیچیده است که با هدف رسیدن به اهداف راهبردی و جهت تبدیل برنامه‌های راهبردی به واقعیات انجام می‌شود و شامل مجموعه‌ای از فعالیت‌ها و تصمیمات مدیران و کارمندان است.

الگوی پیشنهادی تحقیق

با توجه به آنچه بیان شد مدل مفهومی و فرضیات پژوهش به شرح شکل ۱ ارائه می‌گردد:

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

فرضیه‌های پژوهش:

فرضیه ۱: عوامل خارجی بر جاری‌سازی راهبرد در سازمان مؤثر است.

فرضیه ۲: عوامل داخلی بر جاری‌سازی راهبرد در سازمان مؤثر است.

فرضیه ۳: انعطاف‌پذیری و سازگاری سازمان بر فرآیند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها در سازمان مؤثر است.

فرضیه ۴: همسویی راهبردی بر فرآیند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها در سازمان مؤثر است.

فرضیه ۵: طرح‌ریزی عملیاتی بر فرآیند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها در سازمان مؤثر است.

فرضیه ۶: ثبات نسبی بر فرآیند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها در سازمان مؤثر است.

فرضیه ۷: فرآیند کنترل، پایش و اجرای راهبردها در سازمان بر تحقق اهداف و چشم‌اندازهای آن مؤثر است.

فرضیه ۸: فرآیند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها بر ارتقاء سازمان مؤثر است.

۳. روش‌شناسی تحقیق

روش‌شناسی مبحثی است که به بررسی روش‌شناسخت علمی در علم می‌پردازد؛ به بیانی دیگر روش‌شناسی، مطالعه منظم و منطقی اصولی است که جستجوی علمی را راهبری می‌کند. بنابراین؛

تحقیق اهداف اصلی هر مطالعه تنها زمانی می‌شود که جستجوی شناخت با روش صحیح انجام گیرد [۲۴][۳]. در پژوهش حاضر با توجه به روش‌شناسی کمی تحقیق، پارادایم حاکم بر پژوهش، اثبات‌گرا است. بر اساس این پارادایم، جهان مستقل از ادراکات افراد وجود دارد و واقعیت اجتماعی همچون واقعیت فیزیکی، پدیده‌ای عینی و نظم‌پذیر است که به شکل قوانین اجتماعی از طریق حواس، قابل درک و شناسایی است. از این رو علوم اجتماعی اثبات‌گرا نیز همچون علوم طبیعی، از روش‌ها و فن‌های عینی برای مشاهده، شناخت و تبیین رفتارهای اجتماعی استفاده می‌کند. رویکرد حاکم بر پژوهش حاضر، فرضیه‌ای- قیاسی و راهبرد بکار گرفته شده در آن، توصیفی و پیمایشی- تحلیلی است، زیرا؛ محقق در صدد است تا در فرآیند انجام تحقیق، از طریق آزمون فرضیات و بررسی مدل در جامعه آماری به ماهیت حقیقت پی ببرد.

ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش پرسشنامه محقق ساخته با سؤالات بسته و طیف پنج‌گزینه‌ای لیکرت است. جامعه آماری مورد مطالعه در این پژوهش را مدیران و کارکنان شرکت‌های بیمه (ایران، معلم و آسیا) در شهر شیراز تشکیل می‌دهند، که بر اساس فرمول کوکران، حجم نمونه آن، برابر با ۲۷۸ نفر تعیین گردید. بدین ترتیب، نمونه‌گیری با استفاده از روش تصادفی انجام گردید و در غایت پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها، ۲۷۱ پرسشنامه جهت بررسی و تحلیل، مورد استفاده قرار گرفت.

پایایی و روایی. در این مطالعه روایی پژوهش با استفاده از تکنیک تحلیل عاملی تأییدی^۱ (CFA) و نرم‌افزار AMOS به انجام گرفته است. بر این اساس؛ معناداری وزن رگرسیونی (بار عاملی) سازه‌های مختلف پرسش‌نامه در پیش‌بینی گویه‌های مربوطه، بررسی شده تا از برازندگی مدل‌های اندازه‌گیری و قابل قبول بودن نشان‌گرهای آن‌ها در اندازه‌گیری سازه‌ها اطمینان حاصل شود. بررسی اعتبار سازه برای پرسش‌نامه این پژوهش در چند مرحله صورت گرفته است. بدین منظور قبل از بررسی بارهای عاملی گویه‌های پرسش‌نامه، ابتدا نرمال بودن داده‌ها مورد بررسی قرار گرفت. این مهم در نرم‌افزار AMOS به وسیله دو شاخص کشیدگی و کجی سنجیده شد، مقادیر این دو شاخص جهت نرمال بودن داده‌ها در بهترین حالت بین (۱ و -۱) هست. که در مورد داده‌های این پژوهش نیز مصدق داشت. پس از اطمینان از نرمال بودن داده‌ها، به منظور سنجش اعتبار سازه مدل، در قالب دو شاخص روایی همگرایی و افتراقی برای هریک از مدل‌های اندازه‌گیری به طور جداگانه بررسی شدند، سپس مدل اندازه‌گیری کلی مورد بررسی قرار گرفت، روایی سازه در هر دو مرحله مورد تائید قرار گرفت. بررسی پایایی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ صورت گرفته است. در این قسمت مقدار ضریب به دست آمده برای متغیرهای تحقیق بعد از انجام

1 Confirmatory Factor Technique

روایی به شرح جدول ۴ ارائه شده است. با توجه به این که برای تمام متغیرها و ابعاد آن این مقدار بالای ۰/۷ هست می‌توان گفت که ابزار از پایایی مناسب برخوردار است.

جدول ۲. ضریب آلفای کرونباخ متغیرهای اصلی تحقیق

آلفای کرونباخ	متغیرها
۰/۸۴۸	عوامل خارجی
۰/۸۵۵	عوامل داخلی
۰/۷۸۰	انعطاف‌پذیری و سازگاری سازمان در حاری‌سازی راهبردها
۰/۸۳۰	همسوی راهبردی
۰/۷۸۵	طرح‌ریزی عملیاتی
۰/۷۰۶	ثبات نسبی
۰/۸۱۴	فرآیند کترل، پایش و اجرای راهبردها در سازمان
۰/۸۵۱	تحقيق اهداف و چشم‌اندازهای سازمان
۰/۷۹۷	ارتقای سازمان

۴. تحلیل داده‌ها و یافته‌ها

یافته‌های جمعیت‌شناسنامه

در جدول ۳ سیماهای کلی پاسخ‌دهندگان همچون جنسیت، سن و میزان تحصیلات آن‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد.

جدول ۳. سیماهای کلی پاسخ‌دهندگان در بخش کمی تحقیق

متغیرها	شاخص	تعداد	درصد فراوانی
جنسیت	زن	۸۹	۶۶/۴
	مرد	۱۹۵	۳۳/۶
سن	کمتر از ۴۰ سال	۵۵	۱۹/۴
	بین ۴۱ تا ۵۰ سال	۱۲۵	۴۴
تحصیلات	بین ۵۱ تا ۶۰ سال	۹۵	۳۳/۶
	بیشتر از ۶۱ سال	۷	۳
سابقه کار	فوق‌دیبلیم	۸۵	۲۹/۹
	لیسانس	۱۷۴	۴۵/۸
	فوق‌لیسانس	۶۶	۲۳/۲
	دکتری	۳	۱/۱
	کمتر از ۵ سال	۳۷	۱۳/۴
	بین ۵ تا ۱۵ سال	۱۵۱	۵۳/۱
	بین ۱۶ تا ۲۵ سال	۷۰	۲۴/۷
	بیشتر از ۲۶ سال	۲۵	۸/۸

آمار استنباطی

آمار استنباطی هنگامی موضوعیت پیدا می‌کند که نمونه‌گیری وجود داشته باشد [۶]. پس از بررسی توصیف آماری در ادامه با استفاده از آمار استنباطی، ابتدا روایی و پایابی ابزار پژوهش و در نهایت فرضیه‌های پژوهش مورد بررسی قرار گرفته است.

نتایج بررسی روایی (تحلیل عاملی تأییدی)

پیش از ارزیابی مدل ساختاری ارائه شده، لازم است معناداری وزن رگرسیونی (بار عاملی) سازه‌های مختلف پرسش‌نامه در پیش‌بینی گویه‌های مربوطه، بررسی شده تا از برازنده‌گی مدل‌های اندازه‌گیری و قابل قبول بودن نشان‌گرهای آن‌ها در اندازه‌گیری سازه‌ها اطمینان حاصل شود. این مهم، با استفاده از تکنیک تحلیل عاملی تأییدی (CFA) و نرم‌افزار AMOS به انجام رسید. بررسی روایی سازه برای پرسش‌نامه این پژوهش در چند مرحله صورت گرفته است که در ادامه مورد بحث واقع می‌شود.

بررسی شاخص‌های کفایت نمونه‌گیری

قبل از انجام تحلیل عاملی، ابتدا باید اطمینان یافت که می‌توان از داده‌های موجود برای تحلیل استفاده نمود. به عبارت دیگر، آیا تعداد داده‌های مورد نظر برای تحلیل عاملی مناسب هستند یا خیر؟ بدین منظور از شاخص KMO و آزمون بارتلت^۱ استفاده می‌شود [۱]. شاخص KMO شاخصی شاخصی از کفایت نمونه‌گیری است. این شاخص در دامنه صفر تا یک قرار دارد. اگر مقدار شاخص نزدیک به یک باشد، داده‌های مورد نظر برای تحلیل عاملی مناسب هستند و در غیر این صورت (عموماً کمتر از ۰/۵) نتایج تحلیل عاملی برای داده‌های مورد نظر چندان مناسب نمی‌باشند. آزمون بارتلت بررسی می‌کند چه هنگام ماتریس همبستگی، شناخته شده (از نظر ریاضی ماتریس واحد و همانی) است و بنابراین برای شناسایی ساختار (مدل عاملی) نامناسب هست. اگر سطح معنی‌داری در آزمون بارتلت کوچک‌تر از ۵٪ باشد تحلیل عاملی برای شناسایی ساختار مناسب است؛ زیرا فرض شناخته شده بودن ماتریس همبستگی رد می‌شود. جدول ۴ نتایج این دو شاخص را برای سازه‌های مختلف پرسش‌نامه نشان می‌دهد.

نتایج آزمون بارتلت و KMO به عنوان شاخص‌های کفایت نمونه‌گیری نشان می‌دهد، که مقادیر هر دو شاخص در سطح مطلوبی قرار دارند. مقدار معیار KMO برای تمام متغیرها و مؤلفه‌ها بیشتر از ۰/۵، و مقدار معناداری آزمون بارتلت نیز کمتر از ۰/۵ هست بر این اساس می‌توان از مناسب بودن حجم نمونه جهت انجام تحلیل عاملی اطمینان حاصل کرد.

1 Bartlett's test

جدول ۴. نتایج آزمون بارتلت و شاخص KMO برای متغیرهای تحقیق

متغیرها	شاخص KMO	آزمون بارتلت
عوامل خارجی	۰/۷۸۶	۰/۰
عوامل داخلی	۰/۸۶۲	۰/۰
انعطاف‌پذیری و سازگاری سازمان در جاری‌سازی راهبردها	۰/۶۵۴	۰/۰
همسوی راهبردی	۰/۸۳۶	۰/۰
طرح‌ریزی عملیاتی	۰/۶۶۵	۰/۰
ثبات نسبی	۰/۵۰۰	۰/۰
فرآیند کنترل، پایش و اجرای راهبردها در سازمان	۰/۷۸۰	۰/۰
تحقیق اهداف و چشم‌اندازهای سازمان	۰/۷۲۵	۰/۰
ارتقای سازمان	۰/۵۰۰	۰/۰

بررسی نرمال بودن داده‌ها. قبل از بررسی بارهای عاملی گویه‌های پرسشنامه ابتدا نرمال بودن داده‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد. این مهم در نرم‌افزار آموس به وسیله دو شاخص کشیدگی و کجی^۱ سنجیده می‌شود [۱۷]. ضریب چولگی و ضریب کشیدگی، دو شاخص اساسی توزیع داده‌ها هستند که با داشتن این شاخص‌ها می‌توان به نرمال بودن یا نبودن توزیع داده‌ها پی‌برد. چولگی آمیاري از تقارن یا عدم تقارن تابع توزیع هست. کشیدگی^۲ نشان دهنده ارتفاع یک توزیع است. به عبارت دیگر کشیدگی میاري از بلندی منحنی در نقطه ماکزیمم است. همیشه کشیدگی را با کشیدگی توزیع نرمال مقایسه می‌کنند [۷]. مقادیر این دو شاخص را جهت نرمال بودن داده‌ها در بهترین حالت بین (۱ و -۱) هست. همان‌گونه که در جدول ۵ مشاهده می‌شود مقدار این دو شاخص برای تمامی گویه‌ها در دامنه ۱ تا -۱ قرار دارد.

بررسی روایی همگرا. پس از اطمینان از نرمال بودن توزیع داده‌ها هریک از مدل‌های اندازه‌گیری به طور جداگانه بررسی شدند و سپس مدل اندازه‌گیری کلی نیز مورد بررسی قرار گرفت. نتایج تحلیل عاملی تأییدی برای گویه‌های پرسشنامه در جدول شماره‌ی ۵ ارائه شده است. شاخص‌های اعتبار سازه مدل اعتبار همگرایی و اعتبار افتراقی هست. در اعتبار همگرا هر یک از بارهای عاملی (ضرایب رگرسیونی) می‌باید معنادار و از ۰/۵ بزرگتر یا مساوی باشد. در غیر این صورت باید حد مطلوب و قابل قبول روایی مرکب (CR) و میانگین واریانس استخراج شده (AVE) مورد بررسی قرار گیرد که حد مطلوب CR حداقل ۰/۷ و حد مطلوب AVE حداقل ۰/۵ هست. نتایج بررسی CR و AVE در دو ستون آخر جدول ۵ ارائه شده است.

1 Stretch and Inclination Index

2 Skewness

3 Kurtosis

جدول ۵. نتایج تحلیل عاملی تأییدی (CFA) برای گویه‌های پرسشنامه

نام متغیر	گویه	کشیدگی	چولگی	بار عاملی	معناداری	نتیجه	AVE	CR
عوامل خارجی	معنادار	+/1	+/۸۱۷	+/۴۳۱	-+/۹۶۷	۱Q		
	معنادار	+/1	+/۷۱۶	+/۳۰۵	-+/۵۸۹	۲Q		
	معنادار	+/1	+/۷۳۸	+/۲۰	-+/۹۴۳	۳Q		
	معنادار	+/1	+/۷۸۷	-+/۳۴۷	-+/۵۲۸	۴Q		
عوامل داخلی	معنادار	+/1	+/۶۷۰	+/۲۵۵	-+/۷۲۵	۵Q		
	معنادار	+/1	+/۶۷۹	-+/۲۹۹	-+/۱۶۳	۶Q		
	معنادار	+/1	+/۷۷۰	+/۲۸۶	-+/۸۹	۷Q		
	معنادار	+/1	+/۷۷۷	+/۲۱۱	-+/۸۷۲	۸Q		
انعطاف‌پذیری و سازگاری سازمان	معنادار	+/1	+/۷۵۲	+/۲۱۱	-+/۵۵۱	۹Q		
	معنادار	+/1	+/۵۴۱	+/۲۱۱	-+/۵۶۰	۱۰Q		
	معنادار	+/1	+/۶۷۹	+/۴۶۳	-+/۷۶۴	۱۱Q		
	معنادار	+/1	+/۷۶۹	+/۵۱۵	-+/۶۰۹	۱۲Q		
همسوسی راهبردی	معنادار	+/1	+/۵۲۶	-+/۴۳۸	-+/۶۱	۱۳Q		
	معنادار	+/1	+/۵۶۲	-+/۱۷۷	-+/۳۶۷	۱۴Q		
	معنادار	+/1	+/۵۷۶	-+/۸۱۸	-+/۲۰۸	۱۵Q		
	معنادار	+/1	+/۷۸۰	+/۸۹۴	-+/۷۴۳	۱۶Q		
طرح ریزی عملیاتی	معنادار	+/1	+/۷۰۱	+/۳۹۱	-+/۵۷۹	۱۷Q		
	معنادار	+/1	+/۷۶۱	-+/۶۱۲	-+/۶۱۸	۱۸Q		
	معنادار	+/1	+/۸۱۱	+/۳۰۰	-+/۷۴۱	۱۹Q		
	معنادار	+/1	+/۷۰۰	+/۱۹۴	-+/۵۷۲	۲۰Q		
ثبات نسبی	معنادار	+/1	+/۵۳۱	-+/۳۵۲	-+/۲۳۳	۲۱Q		
	معنادار	+/1	+/۷۱۴	-+/۶۸۹	-+/۶۷۶	۲۲Q		
	معنادار	+/1	+/۸۱۴	-+/۶۴۳	-+/۷۱۱	۲۳Q		
	معنادار	+/1	+/۶۷۰	-+/۵۸۱	-+/۵۸۶	۲۴Q		
فرآیند کنترل، پایش و اجرای راهبرد	معنادار	+/1	+/۷۸۳	-+/۲۸۹	-+/۵۳۱	۲۵Q		
	معنادار	+/1	+/۶۵۱	+/۶۱۲	-+/۷۳۹	۲۶Q		
	معنادار	+/1	+/۵۸۱	-+/۲۰۲	-+/۲۵۲	۲۷Q		
	معنادار	+/1	+/۸۱۳	-+/۷۱۹	-+/۶۹۷	۲۸Q		
تحقیق و چشم‌اندازهای سازمان	معنادار	+/1	+/۸۳۶	-+/۳۳۴	-+/۷۰۴	۲۹Q		
	معنادار	+/1	+/۸۲۷	-+/۴۶۸	+/۷۹۷	۳۰Q		
	معنادار	+/1	+/۷۷۹	+/۵۰	-+/۷۷۳	۳۱Q		
	معنادار	+/1	+/۸۳۹	+/۲۷۲	-+/۴۸۳	۳۲Q		
ارتقای سازمان	معنادار	+/1	+/۷۹۱	-+/۶	-+/۵۳۸	۳۳Q		
	معنادار	+/1	+/۷۹۱	-+/۶	-+/۵۳۸	۳۳Q		

طبق جدول ۵ در مدل تحلیل عاملی برازش یافته بار عاملی همه گویه های متغیرها و ابعاد معنادار شده‌اند و هیچ یک از گویه‌ها از فرآیند بررسی کنار گذاشته نشد. مبنای معناداری گویه‌ها این است که سطح معناداری برای آن‌ها زیر $5/0$ باشد. لذا در نهایت، ۳۳ گویه از پرسشنامه، مورد بررسی قرار گرفت. همچنین با توجه به اینکه بار عاملی بعضی از گویه‌ها علی‌رغم معناداری کمتر از $5/0$ است لذا جهت اطمینان بیشتر از روایی همگرای مدل مقدار دو شاخص CR و AVE برای تمامی متغیرها و مؤلفه‌ها مورد بررسی قرار گرفت که هر دو مقدار برای تمامی متغیرها و مؤلفه‌ها به ترتیب بیشتر $7/0$ و $5/0$ می‌باشند بر این اساس و با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان از روایی همگرایی پرسشنامه اطمینان حاصل کرد.

جدول عر نتیجه اعتبار افتراقی برای متغیر سلامت سازمانی

۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	ابعاد
									عوامل خارجی
									۰/۸۳۱
									عوامل داخلی
									۰/۷۳۸
									۰/۶۷۷
									انعطاف‌پذیری
									و سازگاری
									سازمان
									همسوسی
									راهبردی
									طرح‌ریزی
									عملیاتی
									تبات نسبی
									فرآیند کنترل
									پایش و
									اجرای
									راهبردها
									تحقیق اهداف
									چشم‌اندازهای
									سازمان
									ارتقای
									سازمان
۰/۹۱۱	۰/۵۳۰	۰/۵۴۷	۰/۴۰۰	۰/۵۱۸	۰/۵۹۰	۰/۴۸۲	۰/۴۶۱	۰/۴۷۹	

بررسی روایی افتراقی. اعتبار افتراقی نشان می‌دهد که آیا یک سازه از سازه‌های دیگر مدل متفاوت هست یا خیر؟ [۴۳]. برای محاسبه روایی افتراقی باید ریشه دوم AVE محاسبه می‌شود. این مقدار می‌بایست از مقدار همبستگی سایر سازه‌ها بیشتر باشد. [۲۶][۷] مقادیر قطر اصلی در جدول ۶ نشان دهنده ریشه دوم AVE و سایر مقادیر نیز نشان دهنده همبستگی بین سازه‌ها است. ملاحظه می‌شود که تمامی سازه‌ها با شرایط مورد نظر مطابقت دارند و بنابراین می‌توان بیان کرد که سازه‌ها از اعتبار افتراقی برخوردارند.

شاخص‌های برازش مدل. همچنین شاخص‌های برازش مدل CFA به همراه مقادیر مطلوب آن‌ها در جدول ۷ ارائه شده است. این شاخص‌ها نشان از برازش مطلوب مدل‌های اندازه‌گیری داشته و معناداری بارهای عاملی هر متغیر مشاهده شده به متغیر مکنون مربوطه را مورد تائید قرار می‌دهد.

جدول ۷. شاخص‌های برازش مدل‌های تحلیل عاملی تأییدی

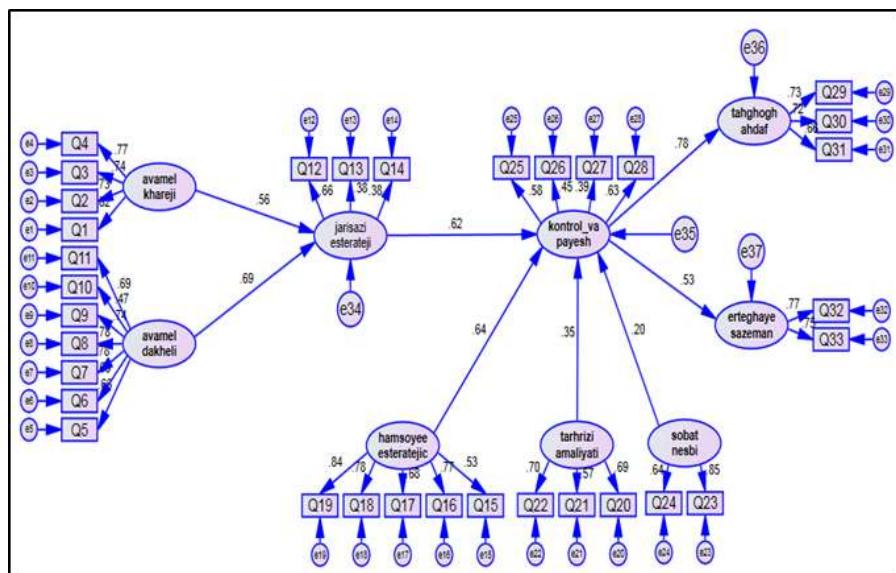
نام شاخص	مقدار قابل قبول	مقدار ایده‌آل	دست آمده در مدل	مقدار به اندازه‌گیری
درجه آزادی (df)	-	-	۴۵۹	۴۵۹
کای اسکوئر (χ^2)	$\chi^2 / df \leq .\chi^2$	$\chi^2 / df \leq .\chi^2$	۹۷۸/۴۷۹	$df \leq .\chi^2 \leq \chi^2$
کای اسکوئر بیهینه شده (χ^2 / df)	$\chi^2 / df \leq .\chi^2 < \chi^2_{.05}$	$\chi^2 / df \leq .\chi^2$	۲/۱۳۲	$\chi^2 / df \leq .\chi^2 \leq \chi^2$
نیکوئی برازش (GFI)	$.95 \leq GFI \leq .95$	$.95 \leq GFI < .80$	.۸۷۸	$1 \leq GFI \leq .95$
ریشه میانگین مربعات باقی (RMR)	$RMR \leq .05$	$RMR \leq .05$	.۰/۴۹	$.05 \leq RMR \leq .05$
شاخص برازش تطبیقی (CFI)	$.97 \leq CFI \leq .97$	$.97 \leq CFI \leq .97$	.۰/۹۰۲	$.97 \leq CFI \leq .97$
ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA)	$.05 \leq RMSEA \leq .08$	$.05 < RMSEA \leq .08$	.۰/۷۱	$.05 \leq RMSEA \leq .08$
شاخص نیکوئی برازش ایجازی (PGFI)	$.60 \leq PGFI \leq .60$	$.60 \leq PGFI < .50$	.۰/۶۳۷	$1 \leq PGFI \leq .60$
شاخص برازش ایجازی هنجارشده (PNFI)	$.60 \leq PNFI \leq .60$	$.60 \leq PNFI < .50$	.۰/۶۸۴	$1 \leq PNFI \leq .60$

آزمون الگوی مفهومی تحقیق

جهت آزمون فرضیه پژوهش از معادلات ساختاری استفاده شده است که در ادامه مورد بحث واقع شده است.

مدل معادلات ساختاری

پس از اطمینان از روایی و پایایی ابزار پژوهش با تحلیل داده‌های پرسشنامه، مدل معادلات ساختاری زیر حاصل شده است.

شکل ۲. مدل برآورده شده پژوهش

لازم به ذکر است که در این مدل گویه‌ها نقش متغیر مشاهده شده و خود متغیرها نقش متغیر مکنون را ایفا می‌کند.

تحلیل مدل ساختاری

برای تحلیل فرضیه‌ها، ابتدا باید مدل نظری تدوین شده برای هر فرضیه مورد پردازش قرار گیرد تا مشخص شود که داده‌های جمع‌آوری شده تا چه اندازه مدل نظری را مورد حمایت قرار می‌دهد که برای پاسخ به این سؤال از شاخص‌های کمی برآورده مدل (CFI, GFI, RMR...) استفاده می‌شود [۲۰]. در صورتی که شاخص‌های کلی قبل قبول بودند یا به عبارتی مدل نظری مورد تائید قرار گرفت در آن صورت می‌توان به روابط درون مدل پرداخت که این روابط متقابل ضریب رگرسیونی (ضریب تأثیر) مربوط به فرضیه و بارهای عاملی مربوط به هر گویه می‌باشند که برای آزمون قابل قبول بودن این ضرایب (ضرایب تأثیر بارهای عامل) از شاخص جزئی P استفاده می‌شود که مقدار آن برای مقادیر قابل قبول کمتر از ۵/۰ هست. جدول ۸ شاخص‌های برآورده مدل به همراه مقادیر مطلوب را نشان می‌دهد.

جدول ۱. شاخص‌های برازش مدل نظری تحقیق

نام شاخص	مقدار قابل قبول	مقدار آیده‌آل	مقدار به دست آمده در مدل
درجه آزادی (df)	-	-	۴۷۸
کای دو (χ²)	$\chi^2 / df \leq 2 \leq \chi^2_0$	$\chi^2 / df \leq 2 \leq \chi^2_0$	۱۲۲۲/۳۹۰
کای دو بهینه شده (χ^2 / df)	$\chi^2 / df \leq 2 < \chi^2_0$	$\chi^2 / df \leq 2 < \chi^2_0$	۲/۵۵۷
نیکوئی برازش (GFI)	$0.843 \leq GFI \leq 0.95$	$0.843 \leq GFI \leq 0.95$	-
ریشه میانگین مربعات باقی مانده (RMR)	$0.65 \leq RMR \leq 1.0$	$1.0 < RMR \leq 1.0$	-
شاخص برازش تطبیقی (CFI)	$0.905 \leq CFI \leq 0.97$	$0.905 \leq CFI \leq 0.97$	-
ریشه میانگین مربعات خطای برآورده (RMSEA)	$0.070 \leq RMSEA \leq 0.05$	$0.070 < RMSEA \leq 0.05$	-
شاخص نیکوئی برازش ایجازی (PGFI)	$0.558 \leq PGFI \leq 0.60$	$0.558 \leq PGFI \leq 0.60$	-
شاخص برازش ایجازی هنجارشده (PNFI)	$0.576 \leq PNFI \leq 0.60$	$0.576 \leq PNFI \leq 0.60$	-

یکی از شاخص‌های عمومی شاخص کای دو بهنجار یا نسبی است که از تقسیم ساده مقدار کای دو به درجه‌ی آزادی مدل محاسبه می‌شود و اغلب مقادیر بین ۱ تا ۳ را برای این شاخص قابل قبول می‌دانند [۱۱]. همان‌طور که در جدول مشاهده می‌شود این مقدار برای مدل مورد نظر ۲/۵۵۷ است که مقداری مناسب و قابل قبول است. شاخص GFI یکی از شاخص‌های تطبیقی است که مقدار بیشتر از ۰/۸ برای این مقدار نشان از برازش خوب مدل دارد. مقدار GFI برای مدل ۰/۸۴۳ به دست آمد که نشان از برازش خوب مدل دارد. ماتریس باقی‌مانده‌ی یکی از ماتریس‌های معمولی است که هم می‌تواند برای ارزیابی برازش کلی (مدل تدوین شده) و هم برای برازش جزئی (پارامترها تعريف شده بین دو متغیر) مورد استفاده قرار گیرد. ریشه دوم میانگین مربعات باقی مانده یا RMR برای مدل مذکور ۰/۶۵ است که برای مدل مطلوب است.

شاخص برازش تطبیقی یا CFI یکی از شاخص‌های تطبیقی است که مقادیر بین ۰/۹ تا ۰/۹۵ به عنوان قابل قبول بودن و مقادیر بالاتر از ۰/۹۵ برای این شاخص برازش بسیار خوب داده‌ها به مدل تفسیر می‌شود. مقدار CFI برای مدل مذکور ۰/۹۰۵ که با توجه به اینکه بین ۰/۹۵ تا ۰/۹۵ هست می‌توان اظهار داشت که داده‌ها به طور بسیار مناسبی برازش یافته‌اند یا به عبارت دیگر مدل از مدل استقلال، فاصله و یک مدل اشباع نزدیک می‌شود.

شاخص ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورده یا RMSEA نیز همانند شاخص RMR بر مبنای تحلیل ماتریس باقی مانده قرار دارد. مدل‌های قابل قبول دارای مقدار ۰/۷ یا کوچک‌تر برای

این شاخص هستند. برآش مدل‌هایی که دارای مقادیر بالاتر از $1/0$ هستند ضعیف برآورده می‌شود [۱۱]. مقدار RMSEA برای این مدل $0/65$ به دست آمده که نشان‌گر قابل قبول بودن مدل هست. با توجه به مطالب بالا و شاخص‌های کمی برآش می‌توان نتیجه گرفت که مدل نظری مربوط به مدل نظری پژوهش مدلی قابل قبول است، پس حال می‌توان به روابط درون مدل و مقادیر ضریب رگرسیونی بین متغیرهای پنهان پرداخت. برای آزمون فرضیه از شاخص جزئی مقدار معناداری و عدد معناداری استفاده شده است و شرط معنادار بودن یک رابطه این است که مقدار شاخص اول مقدار معناداری برای رابطه مورد نظر کمتر از $0/5$ و یا مقدار شاخص دوم (t-value) از $\pm 1/96$ بیشتر باشد. همان‌گونه که در جدول ۹ نشان داده شده است تمامی روابط بین متغیرهای پژوهش مثبت و معنادار می‌باشند بنابراین می‌توان بیان داشت که روابط در نظر گرفته شده در مدل درست و منطقی می‌باشند و مدل ارائه شده تأیید می‌گردد.

جدول ۹. ضریب رگرسیونی و معناداری اثرات بین متغیرها

فرضیه	مسیر مستقیم	ضریب مسیر	p-value	عدد معناداری	نتیجه
۱	عوامل خارجی $\rightarrow$ جاری‌سازی راهبردها در سازمان	$-0/554$	$0/0$	$6/608$	معنادار
۲	عوامل داخلی $\rightarrow$ جاری‌سازی راهبردها در سازمان	$-0/691$	$0/0$	$6/803$	معنادار
۳	انعطاف‌پذیری و سازگاری سازمان در جاری‌سازی راهبردها $\leftarrow$ فرآیند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها در سازمان	$-0/622$	$0/0$	$6/79$	معنادار
۴	همسوی راهبردی $\leftarrow$ فرآیند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها در سازمان	$-0/635$	$0/0$	$5/666$	معنادار
۵	طرح‌ریزی عملیاتی $\leftarrow$ فرآیند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها در سازمان	$-0/346$	$0/0$	$4/262$	معنادار
۶	ثبات نسبی $\leftarrow$ فرآیند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها در سازمان	$-0/202$	$0/21$	$2/316$	معنادار
۷	فرآیند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها در سازمان $\leftarrow$ تحقق اهداف و چشم‌اندازهای سازمان	$-0/778$	$0/0$	$6/636$	معنادار
۸	فرآیند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها در سازمان $\leftarrow$ ارتقای سازمان	$-0/528$	$0/0$	$4/963$	معنادار

۵. نتیجه‌گیری و پیشنهادها

شناسایی تعامل و پویایی‌های موجود میان عناصر تأثیرگذار بر فرآیند جاری‌سازی راهبردهای تدوین شده یکی از مهم‌ترین اولویت‌های پژوهش‌هایی بشمار می‌رود [۲۷]. زیرا با افزایش نرخ به کارگیری برنامه‌ریزی راهبردی در سازمان‌های ایرانی، مشکلات و آسیب‌های جاری‌سازی

استراتژی‌ها بیش از پیش نمایان می‌شوند. پژوهش حاضر بر مبنای این اولویت و با اتخاذ رویکرد تجویزی در صدد شناسایی عوامل مؤثر بر چگونگی جاری‌سازی راهبردها در سه شرکت بیمه ایران، معلم و آسیا در شهر شیراز انجام گردیده است. بنابراین؛ از خلال بررسی پیشینه‌ی نظری و بهره‌گیری از نظرات خبرگان دانشگاهی هشت مؤلفه‌ی عوامل خارجی، عوامل داخلی، انعطاف‌پذیری و سازگاری، همسویی راهبردی، طرح‌ریزی عملیاتی، ثبات نسبی، کنترل و پایش دقیق فرآیند اجرای راهبردها، تحقق اهداف و چشم‌اندازهای سازمان و ارتقای سازمان شناسایی و در قالب الگوی پیشنهادی طبقه‌بندی گردیدند. سپس الگوی ارائه شده بهمنظور برآش و اطمینان از صحت از درستی روند بکار گرفته شده، مورد ارزیابی قرار گرفت. بدین ترتیب پس از جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه محقق ساخته که روایی آن از طریق تحلیل عاملی تأییدی، به تأیید رسیده است، صحت فرضیات پژوهش با استفاده از مدل معادلات ساختاری مورد بررسی و آزمون قرار گرفت. نتایج حاصله مؤید برآش مدل نظری پژوهش است.

بر این اساس فرضیه اول این پژوهش مبنی بر اثرگذاری عوامل خارجی (شامل اجتماعی/فرهنگی، اقتصادی، حقوقی - سیاسی و فناورانه) بر چگونگی جاری‌سازی راهبرد در سازمان مورد تائید قرار گرفت. این نتیجه با یافته‌های استریکلندر سال ۱۹۹۹، اوکیوموس در سال ۲۰۰۳، قلی پور در سال ۱۳۹۰ و باقری در سال ۱۳۹۵ همخوانی دارد.

در بررسی فرضیه دوم مبنی بر تأثیر عوامل داخلی (فرهنگ‌سازمانی، فرآیند تصمیم‌گیری، ارتباطات و تعاملات، مهارت‌های مدیریت و باور به استراتژی) بر جاری‌سازی راهبرد در سازمان، این فرضیه مورد تائید قرار گرفت. این یافته با نتایج پژوهش‌های واترمن در سال ۱۹۸۰، بیر و ایزنشتات در سال ۲۰۰۰، هیگینز در سال ۲۰۰۵، پیرس و راینسون در سال ۲۰۰۵، برنز در سال ۲۰۰۷، کازمی در سال ۲۰۰۸، قلی پور در سال ۱۳۹۰، رهنورد در سال ۱۳۹۳ و باقری در سال ۱۳۹۵ مطابقت دارد.

بررسی فرضیه سوم پژوهش مبنی بر انعطاف‌پذیری و سازگاری سازمان در جاری‌سازی راهبردها بر فرآیند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها در سازمان نیز مورد تائید قرار گرفت. براین اساس می‌توان اذعان داشت که انعطاف‌پذیری و سازگاری سازمان در جاری‌سازی راهبرد از طریق منظور پایش مستمر محیطی، اطمینان از صحت محتوا و فرایند راهبردها، فراهم آوردن بسترها و زمینه‌های برای راهبردها و جلوگیری از بروز انحرافات احتمالی در فرآیند اجرای راهبردها و در صورت لزوم اصلاح انحرافات به وجود آمده، موجبات جاری‌سازی راهبردها را در سازمان فراهم می‌آورد. این یافته با دستاوردهای مطالعات کاپلان و نورتون در سال ۲۰۰۱، کازمی در سال ۲۰۰۸ و قلی پور در سال ۱۳۹۰ همخوانی دارد.

فرضیه چهارم این پژوهش به مطالعه تأثیر همسوی راهبردی بر فرایند کنترل، پایش و اجرای دقیق فرایند اجرای راهبردها پرداخته است. این فرضیه بر اساس نتایج حاصله مورد تائید قرار گرفته است. این یافته با نتایج مطالعات رهنور در سال ۱۳۹۱ و قبصی در سال ۱۳۹۶ همخوانی دارد. بر این اساس نتایج این بررسی مؤید آن است که همسوی راهبردی سازمان در بخش‌ها و واحدهای مختلف آن اعم از منابع انسانی، راهبردها، فناوری اطلاعات و ارتباطات و فرهنگ‌سازمانی سازمان را قادر می‌سازد تا ضمن کاهش هزینه‌های مادی و معنوی ناشی از عدم تطبیق‌ها و تناسی‌های ناشی از عدم همسوی‌ها، به طور صحیح‌تر و دقیق‌تر و با سرعت بیشتری به پایش و کنترل فرایند اجرای راهبردهای خود بپردازد.

بررسی اثرگذاری طرح‌ریزی عملیاتی بر فرایند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها، فرضیه پنجم این مطالعه است که مورد آزمون قرار گرفت. یافته‌ها مؤید آن هستند که با توجه به ضریب مسیر و عدد معناداری حاصله، این فرضیه نیز مورد تائید قرار گرفته است اوکیوموس در سال ۲۰۰۳، باقی در سال ۱۳۹۵ همخوانی دارد. بر این اساس می‌توان گفت طرح‌ریزی عملیاتی با مشخص نمودن گام‌به‌گام آنچه باید در روند اجرای راهبردها در سازمان انجام شود، همانند نقشه راهنمای عمل می‌نماید و فرایند کنترل و پایش اجرای راهبردها را تسهیل می‌نماید.

فرضیه ششم این مطالعه به بررسی اثر ثبات نسبی بر فرایند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها پرداخته است. بر اساس یافته‌ها، نتایج این فرضیه نیز مورد تائید قرار گرفت. بر اساس این می‌توان اذعان داشت که برقراری ثبات نسبی در سیاست‌های سازمان، سبک و نحوه مدیریت و قوانین اعم از مالی و بانکی می‌تواند اهمیت بسزایی در اجرای مطلوب راهبردهای و همچنین بازخورگیری از فرایند اجرای آن‌ها دارد ضمن آنکه فقدان ثبات نسبی موجب ایجاد هزینه‌های گزارف ناشی از نیمه‌کاره رها کردن راهبردهای قبلی و اجرای راهبردهای جایگزین می‌گردد. این یافته با نتایج مطالعات امامی در سال ۱۳۹۵ مطابقت دارد.

در بررسی فرضیه هفتم این پژوهش به آزمون اثرات فرایند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها بر تحقق اهداف و چشم‌اندازهای سازمان پرداخته شده است. این فرضیه نیز بر اساس نتایج حاصله مورد تائید قرار گرفت. بنابراین می‌توان عنوان داشت که کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها از طریق ایجاد و حفظ هماهنگی میان فعالیت‌ها و تنظیم اهداف سازگار به اتخاذ تصمیمات منسجم در هنگام اجرای راهبردها، افزایش توان تبدیل برنامه‌ها به اقدامات عملی، و بهبود توان زمان‌بندی، بودجه‌بندی و نظارت بر پیشرفت کار کمک می‌کند.

فرضیه هشتم این پژوهش به بررسی و آزمون تأثیر فرایند کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها بر ارتقاء سازمان پرداخته است. بر اساس نتایج به دست آمده، این فرضیه مورد تائید قرار گرفته است. بدین ترتیب می‌توان اذعان داشت که کنترل، پایش و اجرای دقیق راهبردها، علاوه

بر فراهم آوردن بسترهای لازم جهت دستیابی به اهداف سازمانی تعیین شده و تحقق برنامه‌های طراحی شده در سازمان، از طریق تعديل فعالیت‌ها، تعیین اولویت‌های جدید و تعديل و تغییر برنامه‌های اجرایی منجر به افزایش بهره‌وری سازمانی و در نتیجه ارتقای جایگاه سازمان می‌گردد. بر این اساس می‌توان اذعان داشت که با توجه به یافته‌های این پژوهش جاری‌سازی راهبردهای تدوین شده در راستای تحقق اهداف و چشم‌اندازهای تبیین شده برای سازمان جز در پرتو هماهنگی و توجه همه‌جانبه به ابعاد مختلف اعم از همسویی و هماهنگی میان اهداف و راهبردها، تعاملات و ارتباطات قوی در سازمان، ساختارهای متناسب، نگرش و باورهای عمیق نسبت به راهبردها و اتخاذ راهبردهایی هدفمند به منظور اجرای صحیح راهبرد و شناسایی انحرافات احتمالی در حین اجرای میسر نخواهد بود. زیرا؛ جاری‌سازی راهبرد فرآیندی پویا و مستمر در سازمان است که نیازمند هماهنگی و یکپارچگی اجزای مختلف سازمان و اعضای آن هست. نکته غایی اینکه؛ یافته‌های این پژوهش، علی‌رغم برآمدن از صنعت بیمه، می‌تواند به عنوان مدلی برای جاری‌سازی راهبرد در صنایع و سازمان‌های مختلف به کار گرفته شود. در واقع، ظرفیت بالقوه‌ی پژوهش در این عرصه، چشم‌انداز پژوهش‌های وسیعی را به منظور پیگیری مطالعات مشابه را به محققان آتی عرضه می‌نماید. همین امر می‌تواند ضمن تکمیل مدل پژوهش حاضر، سبب طراحی مدل‌های پایدار بومی جهت جاری‌سازی راهبرد در سازمان‌ها گردد.

پیشنهادهای

- با توجه به یافته‌های پژوهش و اتکا به مدل مفهومی آن، پیشنهادهای زیر جهت جاری‌سازی راهبرد در صنعت بیمه و سایر سازمان‌ها با کارکرد و ساختار مشابه پیشنهاد می‌گردد:
  - طراحی برنامه‌های بهبود مشارکت، انگیزه و تمهید کارکنان و پرورش مدیران با مهارت‌های رهبری.
  - تدوین برنامه عملیاتی مناسب و دقیق برای جاری‌سازی راهبرد با توجه به فرآیند گام‌به‌گام ارائه شده در مدل؛
  - تعیین واقع‌بینانه و عقلایی، شفاف و دقیق چشم‌انداز، اهداف راهبردی و راهبردها و کسب توافق نظر اعضای سازمان.
  - استقرار سیستم نظارت، ارزیابی و کنترل مناسب برای جاری‌سازی راهبردها.

منابع

1. Azar, A., Khosravani, F., & Khodadad Hosseini, S.H. (2014). Structuring the problem of strategy formulation using the strategy of negotiation strategy and reflection of communication and the theory of drama. *Quarterly Journal of New Research in Decision Making*, Volume 1, Issue 1. (In Persian)
2. Akbari Emami, Sh., Mashbaki, A., & Khudadad Hosseini; S.H. (2016). Behavioral design successful implementation of strategy. *Management Research in Iran*. Volume 20, Issue 1. (In Persian)
3. Abbas Zazadeh, M. (2010). Tamali on reliability and reliability in qualitative research. *Journal of Applied Sociology*, Year 23, Issue (45). (In Persian)
4. Cater, T. & Pucko, D. (2010). Factors of effective strategy implementation: empirical evidence from slovenian business practice. *JEEMS*, 3, p. 207- 236.
5. Curtis. W, Rooney (2013). Strategic management methodology, translation by seyed mohammad arabi, tehran: cultural research office. (In Persian).
6. Danayefard, H., Alwani, S.M., Azar, A. (2011). Quantitative research methodology in management. tehran: saffarashraqi publishing. (In Persian)
7. Danaeefard, H., Alwani, S.M., & Azar, A. (2011). Quantitative research methodology in management: a comprehensive approach. Tehran: Saffar-Eshraghi Publishing. (In Persian)
8. Fielding, J, Sleney, J. & Thomas, H (2011). Triangulation and integration: processes, claims and implications. *Qualitative Research*. 6 (1), pp. 45- 59.7.
9. Ghaffarian, W. & Kayani Gholam R. (2005). How to implement the strategy in practice. *Tadbir's Monthly*, 22, No 14.
10. Hyesr, H. & Wheelwright, S.C. (1984). Restoring our competitive edge: competing through manufacturing. NewYork: John Wiley & Sons.
11. Iran Nezhad Parizi, M. (1999). Research methods in social sciences. tehran: institute for management research and management. (In Persian)
12. Joyce, W., Nohria, N., & Roberson, B. (2003). What realy works, harper business. NewYork, NY. 7 (3), pp. 25-29.
13. Khalili Shourin, S., & Mahzari, M. (2012). Understanding the barriers to implementing strategic plans and prioritizing them. *Strategic Management Research*, Vol. 20, No. 56. (In Persian)
14. Kazemi Rezaei, S.E., Zartoshtian, SH., & Abbasi, H. (2017). Identifying and prioritizing barriers to designing and implementing strategic management at sports departments and youth in western Iran. *Contemporary Research in Sport Management and Seventh Year*. No. 13. (In Persian)

15. Kaplan, R.S., & Norton, D.P. (2010). *Linking strategy to operations for competitive advantage*. Boston, M.A: Harvard Business School Publishing Corporation.
16. Kazmi, A. (2008). A proposed framework for strategy implementation in the indian context. *Management Decision*, 46 (1), pp. 1564-1581.
17. Leslie, D. (2008). From strategic planning to strategy implementation in the hotel industry in South Africa. A Thesis Submitted to Pretoria University. Faculty of Economic and Management Sciences, Department of Tourism Management, Degree of Ph.D.
18. Mazlomi, N., & Trustee A. (2010). A template for implementing the strategy plan. *Quarterly Journal of Management Studies* (Improvement and Development). Year 22, Issue 67. (In Persian)
19. Mashbaki, A., Akbari Emami, Sh., & Khudadad Hosseini (2014). Designing a behavioral model for successful strategy implementation. *Quarterly Journal of Management Researches in Iran*, Issue 1, Volume 20, Pages 103-130. (In Persian)
20. MacLennan, A. (2011). *Strategy execution: translating strategy into action in complex organization*, routledge. NewYork. Mo rgan-Ellis.
21. McFadyen, T., & Chai, L.K. (2018). Strategies to improve the implementation of policies: a systematic review. *BMJ Open*; 8 (9): e19151. 21. Doi: 10.1136/bmjopen-2017-019151.
22. Miller, S. (1998). Implementing strategic decisions: four key success factors. *organization studies*, 18 (4), pp. 577-602.
23. Mintzberg, H. (2001). The fall and rise of strategic planning, *Harvard Business Review*. 72 (1), pp. 107-114.
24. Morgan-Ellis, J., Alexander, V.D., Cronin, A., Dickinson, M., Fielding, J., Sleney, J., & Thomas, H. (2011). Triangulation and integration: processes, claims and implications. *Qualitative Research*, 6 (1), pp. 45-59.
25. Morgan, D.L. (2007). Paradigms lost and pragmatism regained: methodological implications of combining qualitative and quantitative methods. *Journal of Mixed Methods Research*, 1 (1), pp. 48-76.
26. Noble, C.H. (1999). The Eclectic Roots of Strategy Implementation Research. *Journal of Business Research*, 45 (2), pp. 119-134.
27. Noble, C.H. (1999b). Building the strategy implementation network, business horizons. November-December, pp. 19-28.
28. Okumus, F. (2003). A framework to implement strategies in organizations. *Management Decision*, 41 (9).
29. Schaap, J.I. (2013). Toward strategy implementation success: an empirical study of the role of senior-level leaders in the nevada gaming industry. *UNLV Gaming Research & Review Journal*, 10 (3), pp. 13-37.
30. Schmelzer, C.D. & Olsen, M.D. (1994). Data based strategy implementing framework for companies in the restaurant industry. *International Journal of Hospitality Management*, 13 (4), pp. 347-359.

31. Speculand, R. (2006). The great big strategy challenge. *Strategic Direction*, Issue 1, Volume 2, Pages 1-10
32. Struss, A. & Corbin, J. (2008). Basic of qualitative research: techniques and procedures for developing grounded theory, 2ed, Thousand Oaks, Sage.
33. Tan, Y. T. (2004). Barriers to strategy implementation: a case study of air newzeland. A thesis submitted to Auckland University of technology in partial fulfillment of the degree of business.
34. Pedersen, Kasper Linde (2008). Cracking the code of strategy execution. department of innovation and organizational economics, copenhagen business school, Master Thesis.
35. Pettigrewm, A.M. (2002). The character and significance of strategy process research. *Strategic Management Journal*, 13 (52), pp. 5-16.
36. Rahimnia, F., Polychronakis, Y., & Sharp, J.M. (2009). A conceptual framework of impeders to strategy implementation from an exploratory case study in an Iranian university. *Education, Business and Society: Contemporary Middle Eastern Issues*, 2 (4): 246-261.
37. Radomska, J. (2015). The concept of sustainable strategy implementation. available on the: www.mdpi.com/journal/Sustainability.
38. Rajasekar, J. (2014). Factors affecting effective strategy implementation in a service industry: a study of electricity distribution companies in the sultanate of Oman. *International Journal of Business and Social Science*, 5(9/1), 69-183.
39. Soderlund, O. (2010). Strategy implementation in inter-organizational collaboration: comparison of cases with deliberate and emergent strategies, Helsinki University of technology, department of computer science and engineering, Masters' Thesis. Sp eculand, 22 (3), pp. 3-6.
40. Vandermaas, Arnoud A. (2008). Strategy implementation in a small island community: an intergrative framework. Ph.D. Thesis. Management/ Erasmus School of Economics Erasmus University.
41. Voss, C.A. (2005). Alternative paradigms for manufacturing strategy. *International Journal of Operations and Production Management*, 15 (4), pp. 15-16.
42. Waterman, R.H., Peters, T.J., & Phillips, J.R. (1999). Structure is not organization, *Business Horizins*, 23 (3), June, pp. 14-26.
43. Yang, L., Sun, G., & Eppler, M. (2010). Making strategy work: a literature review on the factors influencing strategy implementation, handbook of research on strategy process. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing.
44. Zarezadeh, M., Azar, A., & Khadivar, A. (2013). Road map of strategies in public organizations with a comprehensive intervention system approach, *Management research in Iran*. Volume 19, Number 2. (In Persian)